

Розенберг Ірина Дмитрівна
Кваліфікаційна робота
освітнього ступеню Магістр
освітньо-наукової програми
«Реставрація скульптури та творів
декоративно-ужиткового мистецтва»

Керівники: кандидат мистецтвознавства, старший викладач, керівник навчально-творчої майстерні реставрації скульптури та творів ДУМ Н.М.Ревенок; старший викладач І.І. Ластовкіна.

Реставрація:

1) Кисет шкіряний з мотузкою, автор невідомий, XVIII ст., шкіра, тканина, метал, h-13,5 см; L-6,5 см, Національний військово-історичний музей України, інв. №283.

Ключові слова: реставрація, дослідження, шкіра, кисет, чорний метал, атрибуція.

Стан збереженості: поганий – шкіра, інкрустація та металеві елементи забруднені, вкриті нестійкими пиловими нашаруваннями. Пам'ятка має втрати та пошкодження, деформації та потертості, локальні розриви, осипання шкіри, ослаблення фізико-хімічних властивостей волокон всіх тканин. Необхідно надати пам'ятці експозиційного вигляду.

Виконані процеси:

Пам'ятка була частково демонтована. Шнурок з бавовняних ниток очищений від загальних забруднень з максимальним ослабленням плям, проведена пластифікація волокон тканини. Шкіра очищена від загальних забруднень та проведено її пластифікацію, доповнено втрачені фрагменти. Металеві деталі з чорного металу очищені від пило-жирових нашарувань, видалені корозійні нашарування, проведена обробка розчином таніну та нанесено консерваційне покриття. Проведено монтаж виробу у зворотному порядку.

Висновки:

Після виконання комплексу консерваційно-реставраційних заходів пам'ятка набула експозиційного вигляду.

2) Меч із бронзовою бутероллю, Київська Русь ?, X ст., чорний метал, сплав на основі міді, деревина, L-93,5 x 11,5 см, Археологічний музей ІАНАНУ, м. Київ, інв. № АМ 3307/9644, Кн. н. НАОМА № 291.

Ключові слова: реставрація, дослідження, меч, чорний метал, бутероль.

Стан збереженості: аварійний – пам'ятка була укріплена захисною тканиною (защита в тканинну сітку) для можливості транспортування та подальшої консервації. Предмет складався з трьох відокремлених частин: руків'я, гарди з основною частиною леза з одного боку та залишками дерев'яних піхв з іншого, фрагменту вістря з бутироллю. Під захисною тканиною по всій поверхні леза спостерігались локальні відшарування поверхневих шарів металу та відшарування дерев'яних фрагментів піхв. Пам'ятка виготовлена

методом кування та лиття. Довжина всього предмету – 93,5 см. Стан збереженості незадовільний – пам'ятка фрагментована, має наявні відшарування, з обох боків сколи та тріщини металу на поверхні леза та дерев'яних піхов.

Виконані процеси:

За результатами проведених реставраційних заходів було проведено суцільне укріплення поверхні клинка, вдалось повністю підклеїти та зафіксувати відшаровуючі фрагменти поверхневих шарів металу по всій довжині леза та залишків дерев'яних фрагментів піхов, провести мастикування швів та сколів, вирівняти поверхню в місцях мастикування та провести комплекс консерваційних дій.

Висновки:

Після виконання комплексу консерваційно-реставраційних заходів пам'ятка набула експозиційного вигляду.

3) Кашпо. Україна, Корецький фарфоровий завод, 1800-1830 рр., фарфор, глазур, лиття, надглазурний розпис, h-20,5 см; d-19 см, Національний музей українського народного декоративного мистецтва, № за к/н Ст. № 4.126,5675,8185,1885.

Ключові слова: реставрація, Корецький фарфоровий завод, кашпо, фарфор.

Стан збереженості: Пам'ятка має нестійкі пило-брудові нашарування, фрагментована, має втрати, відколи та вищерблення.

Необхідно надати експозиційного вигляду.

Виконані процеси:

Внаслідок реставраційних робіт було проведено розчищення фрагментів від нестійких пилотбрудових нашарувань, доповнено втрати, мастиковано відколи та дрібні шви, проведено тонування доповнених фрагментів з відтворенням втрачених частин зображення та декору методом інерції.

Висновки:

Після виконання комплексу консерваційно-реставраційних заходів пам'ятка набула експозиційного вигляду.

Копія:

Підвіска періоду Київської Русі з приватної колекції за №322 к.н. НАОМА, сплав на основі міді, лиття

Ключові слова: лиття, копія, бронза

Пам'ятка круглої форми, з наскрізними отворами (4 од.), що утворюють декоративну форму хреста, d-2,4 см.

Виконані процеси:

Предмет фіксувався в заздалегідь підготовлену пластилінову форму, куди наступним етапом заливався двокомпонентний силікон. Через 24 г. знімалась силіконова форма, в яку заливався підігрітий ювелірний віск. Воскова форма, додатково оброблялась механічним шляхом максимально до авторської

поверхні. Відливка воскової форми відбувалась в ювелірній майстерні в матеріалі бронза.

Висновки:

Після виконання вище перелічених процесів, вдалося відтворити копію предмета у розмірі 1:1.

Процес виготовлення копії підвіски Київської Русі

